

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

NVE 9700654-5	
S.ans: /	S.ben.:VK/REF
14.10	
Arkivkode:	911-511.1
Sek.kode:	2097
TE dato/sign.:	

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Deres ref

Vår ref
OED 97/00831 EV ATO

Dato
12.10.99

A/S Kvænangen Kraftverk. Tillatelse til overføring av Buollanjåkka, Slædoidjåkka og Ålmaijåkka til Lassajavri i Troms

Ved kongelig resolusjon av 8. oktober 1999 er bestemt:

"I henhold til lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 nr 17 gis Kvænangen Kraftverk AS tillatelse til å foreta overføring av Boullanjåkka, Slædoidjåkka og Ålmaijåkka til Lassajavri i Kvænangen i Troms på de vilkår som inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 8. oktober 1999".

./. Vedlagt oversendes kopi av departementets bemerkninger i den kongelige resolusjonen av 8. oktober 1999.

Departementet kommer nærmere tilbake til konsesjonsvilkårene når konsesjonen foreligger trykket.

Etter fullmakt

Øivind Johansen
rådgiver

Anne Torp
førstekonsulent

sine 10 ansatte er KK også en stor arbeidsgiver i kommunen. Det er således ikke riktig at kommunen ikke har hatt inntekter av kraftverksutbyggingen.

Utbyggingen av Buollanjåkka vil øke produksjonskapasiteten til KK med ca. 22 GWh. Med dagens kraftpriser og prognosene for prisutviklingen de nærmeste årene vil en utbygging av Buollanjåkka ikke være forretningsmessig lønnsom for KK. Utbyggingen vil imidlertid sammen med de eksisterende kraftverkene til KK på sikt bidra til å sikre det økonomiske fundamentet for hele KK, samt arbeidsplassene ved kraftverket. Dette burde være viktig for kommunen.

Veien innover fjellet, som kommunen hevder medfører store sår i landskapet, er meget viktig for reindriftsnæringen. Veien er også mye brukt av innbyggerne i kommunen og allmennheten ifbm. jakt og fiske i området. I kommunenes brev datert 09.12.98 hevdes det også at veien innover fjellet er stengt og ikke kan benyttes av kommunen. KK har ikke stengt veien. Dersom kommunen ønsker veien åpen for fri ferdsel har KK ingen innvendinger til en slik løsning.

Avtalen om en konsesjonsytelse på kr 860.000,- var basert på langt høyere kraftpriser (statkraftpris) enn det vi har i dag. Med den negative prisutviklingen som har vært på elkraft og de prognosene som foreligger for prisutviklingen de nærmeste årene, er grunnlaget for en konsesjonsytelse på kr 860.000,- ikke lengre tilstede og utbyggingen av Buollanjåkka er således marginal for KK. KK foreslår derfor en konsesjonsytelse ved utbyggingen av Buollanjåkka på maks. kr 500.000,-. Beløpet utbetales ved oppstart av utbyggingen og bør øremerkes tiltak i Kvænangsbotn."

V. Departementets bemerkninger

1. Bakgrunn

A/S Kvæningen kraftverk er et kraftselskap stiftet i 1962 der aksjene i dag er fordelt med 50 prosent på kraftselskap i Troms ved Troms Kraft Produksjon (38,8 %) og Nord Troms Kraftlag A/S (11, 2 %) og den andre halvparten på kraftselskaper i Finnmark ved Finnmark Energiverk A/S, Alta Kraftlag AL, Hammerfest Elektrisitetsverk DA, Luostejok Kraftlag AL og Repvåg Kraftlag AL i Finnmark. Kraftselskapet eier og driver fire kraftverk i Kvænangsbotn.

Tillatelser for utbygging av fallene fra Småvatna til sjøen og fra Lassajavri til Småvatna samt reguleringen og overføringer i den forbindelse ble gitt ved kgl.res. 15.05.1964, 0.01.1967 og 11.02.1972. Den 05.04.1987 søkte A/S Kvæningen Kraftverk om konsesjon for overføring av Buollanjåkka, Slædoidjåkka og Ålmaijåkka til Lassajavri. Overføringen vil øke den regulerte vassføring fra Lassajavri og Småvatna og dermed øke produksjonen i Småvatna og Kvænangsbotn kraftverk.

2. Søknaden – skader og ulemper

Overføringsplanene er behandlet i Samlet plan og er plassert i kategori I. Søknaden i 1987 var imidlertid noe endret i forhold til dette prosjektet – omtrent fordoblet produksjon og noe større inngrep i vassdraget. Prosjektendringen medførte likevel ingen endring av plasseringen i Samlet plan. Produksjonsøkningen i Småvatna kraftverk og Kvænangsbotn kraftverk er beregnet å bli ca. 22 GWh et midlere år.

Vannføringene i Buollanjåkka, Slædoidjåkka og Ålmaijåkka blir på det nærmeste borte fra inntakene og ned til sammenløpene med Abbujåkka. Restvannføringen ved Abbujåkkas utløp i sjøen blir ca 1/12 av den naturlige vannføringen. Det vil kunne bli noen ulemper for reindriften, spesielt i anleggsperioden. Fisket i Abbujåkka er allerede sterkt berørt av tidligere reguleringer. Skadene ved overføringene blir derfor ubetydelige.

Etter anmodning fra Kvæningen kraftverk ble imidlertid konsesjonsbehandlingen stilt i bero i 1989, men kraftverket ba i januar 1997 om at behandlingen av søknaden ble gjenopptatt. Prosjektet ønskes i dag gjennomført etter en noe annen teknisk løsning enn det som var skissert i søknaden, men de foreliggende planer medfører ingen endringer i forhold til søknaden når det gjelder utnyttede felt, inntakspunkt og hydrologien i området. Det vil bli færre terrenginngrep, vegbygging kan sløyfes og området for anleggsplass og hjelpeanlegg kan samles.

3. NVEs tilråding

Etter en helhetsvurdering antok NVE i 1988 at betingelsene i vassdragsreguleringsloven § 8 var oppfylt og tilrådet at søknaden ble imøtekommet. Etter NVEs vurdering vil de foreliggende planene for dagens prosjekt ikke medføre nye virkninger av betydning utover de som ble vurdert under høringen i 1987. Den gang kom det ikke frem vesentlige innvendinger mot prosjektet. NVE har derfor foretatt en forenklet behandling av saken og står fast ved de anbefalinger som ble gitt i innstillingen av juni 1988. På bakgrunn av endringer i standardvilkårene har NVE foretatt en oppdatering av forslag til vilkår.

Departementet sendte NVEs innstilling på høring til Landbruksdepartementet, Fiskeridepartementet og Miljøverndepartementet, Troms fylkeskommune og Kvæningen kommune. Bortsett fra bemerkninger til enkelte av vilkårene, har ikke departementene noen innsigelser. Fylkeskommunen har ikke kommet med noen tilbakemelding. For at kommunen skal kunne anbefale søknaden kreves et næringsfond på kr 2,5 mill. og konsesjonsavgift opp mot maksimalsats.

4. Departementets vurdering

Miljøverndepartementet bemerker at det ikke er god forvaltningspraksis at så gamle høringsuttalelser (som grunnlag for NVEs vurdering) blir lagt til grunn for vedtak i en

utbyggingssak. Som Miljøverndepartementet selv bemerker er nærværende prosjekt oversiktlig og lite konfliktfylt. Olje- og energidepartementet fant derfor at det i denne spesielle saken ikke var nødvendig å foreta en ny omfattende høringsrunde. NVEs innstilling og oppdaterte vilkårssett ble imidlertid sendt på høring til både kommune, fylkeskommune og berørte departementer.

Bortsett fra Kvæningen kommune sitt krav om økonomisk kompensasjon for å anbefale søknaden, har ingen andre høringsinstanser gått imot at konsesjon gis. Om departementets bemerkninger til vilkårene, se nedenfor.

Olje- og energidepartementet finner at skader og ulemper for allmenne og private interesser anses for å være av mindre betydning i forhold til de fordeler som reguleringen vil medføre, jf vregl. § 8, og tilrår at konsesjon gis på de vilkår som følger vedlagt.

I tillatelsen inngår også tillatelse etter lov om vern mot forurensninger og om avfall § 11, i samsvar med Miljøverndepartementets uttalelse.

5. Departementets bemerkninger til vilkårene

Post 1 Konsesjonstid

Kvæningen Kraftverk A/S (KK) oppfyller kravet i vregl § 10 nr 2 om minst 2/3 offentlig eierskap, og konsesjonen gis derfor på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år.

Post 2 Konsesjonsavgifter og næringsfond

For at Kvæningen kommune skal kunne anbefale søknaden kreves en konsesjonsavgift opp mot maksimalsats. En maksimalsats på konsesjonskraft bør normalt tilsi enten en svært billig regulering, store skader eller begge deler. Dette overføringsprosjektet har ikke spesielt små kostnader og medfører heller ingen store skader. Departementet er enig med NVE i at skadene i dette tilfellet ikke tilsier høyere avgifter enn vanlig. Til statens konsesjonsavgiftsfond skal derfor betales årlige avgifter på kr. 7,- pr nat.hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer betales kr. 20,- pr nat.hk. Dette er i tråd med de avgifter som er vanlig for tilsvarende reguleringer.

Videre krever kommunen et næringsfond på kr 2,5 mill. Den omsøkte planen gjelder ca 22 GWh midlere årsproduksjon og skadevirkningene er relativt små. På bakgrunn av tidligere tildelingspraksis ved prosjekt på denne størrelse kan departementet ikke se grunnlag for å pålegge næringsfond. Det er etter departementets syn ikke relevant å trekke inn skader fra tidligere utbygginger i denne saken. Departementet

forutsetter imidlertid at avtalen som ble inngått mellom kommunen og og kraftselskapet om tilskudd til kommunen, fremdeles har gyldighet. NVE har i sin innstilling vedrørende kravet om næringsfond vist til denne avtalen pålydende kr 860.000,-. Departementet finner i likhet med NVE at en slik avtale på mange måter må vurderes på lik linje med næringsfond. KK påpeker at en konsesjonsytelse på kr 860.000,- var basert på langt høyere kraftpriser (statkraftpris) enn de som er i dag og at utbyggingen av Buollanjåkka er marginal for KK. KK foreslår selv en konsesjonsytelse ved utbyggingen av Buollanjåkka på maksimalt kr 500.000,-.

Departementet vil bemerke at spørsmålet om konsesjonsytelse må avgjøres i henhold til gjeldende avtaleverk. Departementet vil for øvrig vise til at en slik ytelse bør utbetales så snart konsesjon er meddelt.

Post 4 Byggefrister m.v.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

Post 7 Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Fylkesmannen og DN er opptatt av at overskuddsmassen plasseres slik at deponiet blir minst mulig skjemmende. Miljøverndepartementet forutsetter i den sammenheng at NVEs godkjenning av planene skjer i samråd med fylkesmannen. Olje- og energidepartementet forutsetter at NVE tar kontakt med fylkesmannen før planene for plassering av overskuddsmasser godkjennes.

Post 9 Automatisk fredete kulturminner

Undersøkelsesplikten i henhold til lov om kulturminner § 9 er etter Miljøverndepartementets opplysning oppfylt, og NVEs forslag til første setning i post 9 kan derfor utgå. Etter Miljøverndepartementets anmodning omformuleres post 9 annen setning som følgende:

"Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunenes kulturminneforvaltning og Samisk kulturminneråd med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner, jf §§ 3 og 4."

Post 11 Ferdsl m.v.

Det vanlige vilkåret om ferdsel er foreslått. I forbindelse med tidligere utbygging ble det bygget en anleggsvei i området. Ved Olje- og energidepartementets vedtak 16.07.87 ble anleggsvegen stengt ved vegtunnelen ca 5 km opp fra fylkesvegen i Kvænangsbotn. Kommunen fremmer ønske om at vegen skal kunne benyttes av allmennheten. Dersom denne vegen skal åpnes for fri ferdsel, må dette tas opp som en egen sak. Departementet forutsetter i så fall at det fremkommer nye argumenter i saken, eventuelt at det er skjedd endringer som tilsier at vegen kan åpnes.

Post 15 Etterundersøkelser

Kystdirektoratet har anbefalt at utbygger pålegges å kartlegge isforholdene i Kvænangsbotn før og etter utbyggingen, og at utbyggeren må bekoste nødvendige tiltak for å hindre isulemper for sjøverts ferdsel dersom det viser seg at disse forverres ved en eventuell utbygging.

NVE foreslo i den opprinnelige innstillingen (under NVEs vurdering) at det ble tatt noen temperatur- og saltmålinger i fjorden, jf også NVEs merknader til post 15 i de opprinnelige vilkår. Dette er ikke kommentert av NVE i de oppdaterte vilkår. Departementet forutsetter imidlertid at slike målinger blir foretatt med hjemmel i post 15 for å imøtekomme Kystdirektoratets tilråding.

Olje- og energidepartementet slutter seg for øvrig til NVEs forslag til vilkår.